

Utvrđivanje povezanosti lica u okviru grupe povezanih lica

Prilikom utvrđivanja povezanosti lica u okviru grupe povezanih lica u smislu člana 10 st. 1 i 2 Zakona primjenjuju se kriteriji iz ovog priloga.

I. Grupe povezanih lica po osnovu odnosa kontrole

1. Ako može da dokaže da ne postoji jedinstven rizik u smislu člana 10 stav 1 tačka 1 Zakona, iako postoji odnos kontrole među određenim licima, kreditna institucija mora da detaljno dokumentuje nepostojanje tog rizika. Na primjer, u specifičnim slučajevima gdje je subjekt posebne namjene (SPV), kojeg kontroliše drugo lice (npr. inicijator) potpuno odvojen i ne ulazi u stečajnu masu – tako da između subjekta posebne namjene i vladajućeg subjekta ne postoji veza kojom bi se prelivale finansijske poteškoće i, posljedično, ne postoji jedinstven rizik – može biti moguće dokazati da ne postoji jedinstven rizik (vidjeti scenario C1 iz ovog priloga).

2. Kreditna institucija treba da primijeni koncept odnosa kontrole iz člana 10 Zakona na sljedeći način:

- u odnosu na lica koja sastavljaju svoje konsolidovane izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kreditna institucija kao odnos kontrole tretira odnos između matičnog društva i njegovih zavisnih društava u smislu tih računovodstvenih standarda i grupiše ih na osnovu njihovih konsolidovanih finansijskih izvještaja;
- u odnosu na lica na koja se ne primjenjuje alineja 1 ovog stava (npr. fizička lica, centralna vlada i klijenti kreditne institucije koji sastavljaju konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa računovodstvenim propisima treće zemlje), kreditna institucija treba da kao odnos kontrole tretira svaki odnos između fizičkog ili pravnog lica koji je sličan odnosu matičnog društva i zavisnog društva, definisan u alineji 1 ovog stava.

Pri sprovođenju navedene procjene, kreditna institucija kao postojanje odnosa kontrole smatra:

- učešće koje obezbjeđuje većinu glasačkih prava akcionara ili vlasničkih udjela u drugom subjektu;
- pravo ili mogućnost imenovanja ili opoziva većine članova organa koji obavljaju nadzornu i upravljačku funkciju drugog subjekta;
- pravo ili mogućnost dominantnog uticaja na drugo lice na osnovu ugovora ili osnivačkih akata.

Drugi pokazatelji koje kreditna institucija treba da razmotri pri procjeni postojanja odnosa kontrole mogu biti:

- ovlašćenje za odlučivanje o strategiji ili upravljanje aktivnostima subjekta;
- ovlašćenje za odlučivanje o ključnim transakcijama kao što je prenos dobiti ili gubitka;
- pravo ili mogućnost koordinacije upravljanja subjektom sa drugim subjektima kako bi se postigao zajednički cilj (npr. kada su ista lica članovi nadzornog ili upravnog odbora dva ili više privrednih subjekata);
- udio koji prelazi 50% osnivačkog kapitala drugog subjekta.

3. Kako su računovodstveni kriterijumi ili pokazatelji iz tačke 2 stav 1 ovog poglavlja odlučujući faktori za procjenu postojanja odnosa kontrole, kreditna institucija uključuje dva ili više lica u grupu po osnovu odnosa kontrole i kada ta lica nijesu obuhvaćena istim konsolidovanim finansijskim izvještajima, zbog toga što se na njih primjenjuju izuzeci na osnovu važećih računovodstvenih pravila.

4. Kreditna institucija uključuje dva ili više lica u grupu povezanih lica na osnovu odnosa kontrole između tih lica, bez obzira da li su izloženosti prema tim licima u potpunosti ili djelimično izuzete od primjene ograničenja velikih izloženosti u skladu sa čl. 14 i 15 ove odluke.

II. Alternativni pristup za izloženosti prema centralnoj vladi

1. U skladu sa odredbom člana 10 stav 2 Zakona, kreditne institucije mogu procjenjivati postojanje povezanih lica posebno za svako lice koje je pod direktnom kontrolom centralne vlade, odnosno posebno za svako lice koje je direktno povezano sa centralnom vladom (alternativni pristup).

Kreditna institucija može da djelimično primijeni alternativni pristup na način da posebno procjenjuje fizička ili pravna lica koja su pod direktnom kontrolom centralne vlade ili su direktno povezana sa centralnom vladom (vidjeti scenario CV1 iz ovog priloga). U skladu sa navedenim:

- centralna vlada je uključena u svaku grupu povezanih lica posebno određenu za fizička ili pravna lica koje su pod direktnom kontrolom centralne vlade ili su direktno povezana sa centralnom vladom (vidjeti scenario CV2 iz ovog priloga);
- svaka grupa povezanih lica utvrđena na osnovu alineje 1 ovog stava uključuje i lica koja su pod kontrolom ili koja su povezana sa licem koje je pod direktnom kontrolom centralne vlade ili je direktno povezano sa centralnom vladom (vidjeti scenario CV3 iz ovog priloga).

2. Kada su subjekti koji su pod direktnom kontrolom centralne vlade ili koji su direktno povezani sa njom ekonomski zavisni jedan od drugog potrebno je napraviti posebne grupe povezanih lica (isključujući centralnu vladu), uz grupe povezanih lica formirane u skladu sa alternativnim pristupom (vidjeti scenario CV4 iz ovog priloga).

3. Odredbe ovog poglavlja odnose se i na jedinice lokalne samouprave na koje se primjenjuje član 132 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala, kao i na fizička i pravna lica koja su pod direktnom kontrolom tih jedinica lokalne samouprave ili povezani sa njima.

III. Utvrđivanje povezanosti na osnovu ekonomske zavisnosti

---

1. Povezanost između klijenata kreditne institucije na osnovu ekonomske zavisnosti, u skladu sa članom 10 stav 1 tačka 2 Zakona, treba da uzima u obzir specifične okolnosti svakog slučaja, naročito ako bi finansijske poteškoće ili propadanje jednog lica doveli do poteškoća povezanih sa finansiranjem ili otplatom za drugo lice (vidjeti scenarije E1, E2, E3 i E4 iz ovog priloga).

2. Ako je kreditna institucija sposobna da dokaže da finansijske poteškoće ili propadanje jednog lica ne bi doveli do finansijskih poteškoća za drugo lice, onda ta lica ne tretira kao jedinstveni rizik. Takođe, dva lica ne treba tretirati kao jedinstveni rizik, ako je jedno lice ekonomski zavisno od drugog lica u obimu koji omogućava njegovu zamjenu.

3. Kreditna institucija pri procjenjivanju ekonomske zavisnosti posebno razmatra sljedeće situacije:

- jedno lice u cjelosti ili djelimično garantuje za izloženost drugog lica, a ta izloženost je tolika da će davalac garancije imati finansijske poteškoće u slučaju naplate potraživanja;
- jedno lice podliježe obavezi kao član subjekta (na primjer partner u ograničenom partnerstvu), a izloženost je tolika da će to lice imati finansijske poteškoće u slučaju naplate potraživanja od tog subjekta;
- značajan dio godišnjih bruto primanja ili bruto izdataka lica potiče iz transakcija sa drugim licem (npr. vlasnikom stambene/poslovne nepokretnosti u kojoj zakupac plaća značajan dio zakupnine) koje nije lako zamijeniti;
- značajan dio proizvoda koji su rezultat njegovog rada lice prodaje drugom klijentu kreditne institucije, a za te proizvode nije lako naći drugog klijenta (kupca);
- očekivani izvor sredstava za otplatu kredita dva ili više lica je isti, a ni jedno od tih lica nema drugi nezavisan izvor prihoda iz kojeg bi se kredit mogao servisirati i otplatiti u cjelosti;
- druge situacije gdje su lica zajedno odgovorna za obaveze prema kreditnoj instituciji (npr. dužnik i njegov dužnik i njegov supružnik/partner);
- značajan dio potraživanja ili obaveza jednog lica odnosi se na potraživanja ili obaveze prema drugom licu;
- lica imaju zajedničke vlasnike, odnosno akcionare ili organe upravljanja. To je slučaj kada, na primjer, postoje horizontalne grupe gdje je jedno lice povezano sa jednim ili više drugih lica zato što sva ona imaju istu vlasničku strukturu osim jednog akcionara koji ima kontrolu ili zbog toga što se njima zajedno upravlja. Upravljanje može da se zasniva na ugovoru zaključenom između lica, ili na odredbama osnivačkih akata, ili statuta tih lica, ili ako su upravljačke i nadzorne strukture tih lica sastavljene, u većem dijelu, od istih lica.

4. Kreditna institucija uzima u obzir i djelimičan popis situacija iz tačke 3 ovog poglavlja pri ocjenjivanju veza između subjekata bankarstva u sjenci, u skladu sa ovom odlukom. Kreditna institucija uzima u obzir da se odnosi između subjekata bankarstva u sjenci najvjerovatnije ne zasnivaju na kapitalnoj povezanosti, već na drugačijoj vrsti odnosa (ugovorne obaveze, sponzorstvo i sl).

5. Ako je klijent kreditne institucije ekonomski zavisno od više lica koja nijesu međusobno zavisna, kreditna institucija uključuje ta lica u posebne grupe povezanih lica (zajedno sa zavisnim licem).

6. Kreditna institucija formira grupu povezanih lica kada su dva ili više njenih klijenata ekonomski zavisni od jednog subjekta, čak i ako taj subjekat nije klijent kreditne institucije.

7. Kreditna institucija treba da uključi dva ili više povezanih lica u grupu povezanih lica po osnovu ekonomske povezanosti tih lica, bez obzira na to da li su izloženosti prema tim licima u potpunosti ili djelimično izuzete od primjene ograničenja velikih izloženosti u skladu sa čl. 14 i 15 ove odluke.

8. Kreditna institucija treba da razmatra situacije u kojima će se poteškoće u finansiranju jednog lica vjerovatno preliti na drugo lice zbog zavisnosti od istog izvora finansiranja. Ovo ne uključuje slučajeve u kojima se ta lica finansiraju sa istog tržišta (npr. tržište komercijalnih zapisa) ili kada je zavisnost lica od njihovog postojećeg izvora finansiranja nastala pogoršanjem njihove kreditne sposobnosti iz kog razloga ne mogu naći drugi izvor finansiranja.

9. Kreditna institucija treba da razmatra slučajeve gdje zajednički izvor finansiranja od kojeg postoji zavisnost obezbjeđuje ta kreditna institucija, njena finansijska grupa ili sa njom povezana lica (vidjeti scenarije E5 i E6 iz ovog priloga). Činjenica da se radi o licima koje finansira kreditna institucija, sama po sebi, ne stvara obavezu da se ta lica grupišu ako se kreditna institucija koja finansira može lako zamijeniti.

10. Kreditna institucija treba da ocijeni i rizik širenja štetnih efekata ili idiosinkratske rizike koji bi mogli da nastanu iz sljedećih situacija:

- korišćenje jednog subjekta za finansiranje (npr. ista kreditna institucija ili posredničko društvo koje se ne može lako zamijeniti);
- korišćenje sličnih struktura;
- oslanjanje na obaveze iz jednog izvora (npr. jemstva, kreditna podrška u strukturiranim transakcijama ili neobavezujućim linijama za likvidnost) uzimajući u obzir njegovu solventnost, posebno kada postoje ročne neusklađenosti osnovne aktive i učestalost potreba za refinansiranjem.

IV. Odnos između međupovezanosti po osnovu kontrole i međupovezanosti po osnovu ekonomske zavisnosti

---

1. Kreditna institucija prvo treba da identifikuje koja su lica povezana po osnovu odnosa kontrole u skladu sa članom 10 stav 1 tačka 1 Zakona, a koja su lica povezana putem ekonomske zavisnosti u skladu sa članom 10 stav 1 tačka 2 Zakona, a zatim da ocijeni da li identifikovane grupe povezanih lica treba da budu međusobno povezane (npr. da li treba da grupe lica povezanih zbog ekonomske zavisnosti budu svrstane zajedno sa grupom među kojima postoji odnos kontrole).
2. Kreditna institucija, pri procjeni međupovezanosti, treba da razmotri svaki slučaj posebno, tj. da identifikuje potencijalne linije preliivanja finansijskih poteškoća („domino efekat“) na osnovu pojedinačnih okolnosti (vidjeti scenarije C/E 1 i C/E 2 iz ovog priloga).
3. Kada su lica koja su dio različitih grupa među kojima postoji odnos kontrole međusobno povezana putem ekonomske zavisnosti, svi subjekti za koje postoji mogućnost preliivanja finansijskih poteškoća treba da budu uključeni u jednu grupu povezanih lica. Uvijek treba koristiti pretpostavku preliivanja finansijskih poteškoća prema dnu kada je lice ekonomski zavisno i nalazi se na čelu grupe u okviru koje postoji odnos kontrole (vidjeti scenario C/E 3 iz ovog priloga).
4. Preliivanje finansijskih poteškoća prema vrhu, na lica koja kontrolišu ekonomski zavisni subjekt, treba koristiti kao pretpostavku samo kada je to lice koje kontroliše ekonomski zavisno od subjekta koji čini ekonomsku povezanost između dvije kontrolne grupe (vidjeti scenario C/E 4 iz ovog priloga).

V. Procedure kontrole i upravljanja za identifikovanje povezanih lica

---

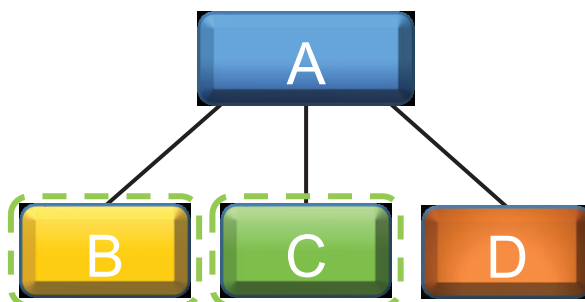
1. Kreditna institucija treba da upozna svoje klijente i odnos između tih klijenata.
2. Identifikovanje mogućih veza između lica treba da bude sastavni dio procesa za odobravanje i praćenje kredita kreditne institucije. Upravni odbor i više rukovodstvo kreditne institucije treba da se staraju da dokumentovanje i sprovođenje odgovarajućih procesa za identifikovanje veza između lica bude adekvatno.
3. Kreditna institucija treba da identifikuje sve odnose kontrole između svojih klijenata i adekvatno ih dokumentuje. Dodatno, treba da istraži i adekvatno dokumentuje potencijalne ekonomske zavisnosti između svojih klijenata, kao i da preduzme potrebne mjere i koristi dostupne informacije za identifikovanje tih veza. Ako, na primjer, kreditna institucija ima saznanje da druga kreditna institucija smatra da su neka lica međusobno povezana, treba da uzme u obzir i tu informaciju.
4. Aktivnosti koje kreditna institucija sprovodi u cilju utvrđivanja ekonomskih zavisnosti između svojih klijenata treba da budu srazmjerne veličini izloženosti, naročito uzimajući u obzir izloženosti prema jednom pojedinačnom licu veće od 5% osnovnog kapitala.
5. Kreditna institucija, u cilju procjene obaveze za grupisanjem na osnovu odnosa kontrole i ekonomske zavisnosti, treba da prikuplja informacije o svim subjektima u liniji mogućeg preliivanja finansijskih poteškoća. Ako kreditna institucija ne može da identifikuje sva lica koje čine jedinstven rizik, ali dođe do saznanja o povezanosti koje proizilaze iz subjekata koji nijesu u poslovnom odnosu sa kreditnom institucijom (vidjeti scenario Mm 1 iz ovog priloga), treba da koristi i te informacije pri ocjenjivanju postojanja povezanosti.
6. Procedure za utvrđivanje povezanih lica treba da se periodično preispituju, kako bi se obezbijedila njihova adekvatnost. Dodatno, kreditna institucija treba da prati promjene međupovezanosti, naročito u slučaju periodičnog preispitivanja kredita i značajnog povećanja izloženosti po osnovu kredita.

Scenariji iz ovog priloga ilustruju primjenu uputstva na grupe povezanih lica koje odgovaraju definiciji iz člana 10 stav 1 tačke 1 i 2 Zakona iz perspektive izvještajne kreditne institucije.

Grupe povezanih lica na osnovu kontrole

Scenario C1: Poseban slučaj (ne postoji jedan rizik uprkos postojanju kontrolne funkcije jednog lica nad drugim)

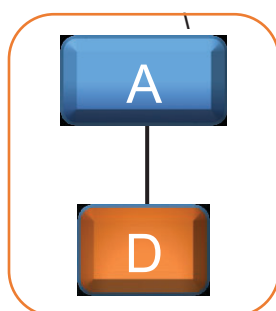
Kreditna institucija ima izloženosti prema svim subjektima prikazanim u nastavku (A, B, C i D). Subjekt A ima kontrolu nad subjektima B, C i D. Subjekti B, C i D su subjekti posebne namjene.

Kako bi se ocijenilo da ne postoji jedinstven rizik, uprkos postojanju odnosa kontrole, kreditna institucija treba da ocijeni sljedeće elemente u odnosu na svaki subjekat posebne namjene (subjekte B, C i D u ovom scenariju):

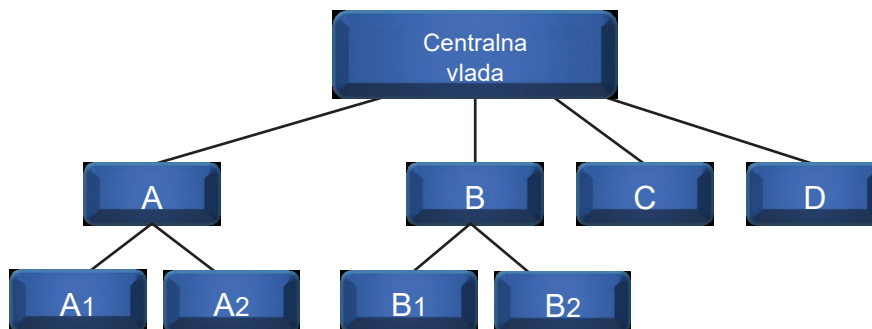
- Nepostojanje ekonomske zavisnosti ili drugog faktora koji bi mogao da ukaže na značajnu pozitivnu korelaciju između kreditne sposobnosti matičnog društva A i kreditne sposobnosti subjekata posebne namjene (B, C ili D). Među ostalim faktorima, potencijalno oslanjanje na matično društvo A kao izvor finansiranja i nekih kriterijuma koji sprečavaju prestanak konsolidacije subjekta posebne namjene ili prestanak priznavanja sekjuritizovane imovine na osnovu računovodstvenih pravila moraju se ocijeniti kao potencijalni znaci značajne pozitivne korelacije.
- Specifična priroda subjekta posebne namjene, posebno činjenica da ne ulazi u stečajnu masu, na osnovu člana 336 tačka 1 Odluke o adekvatnosti kapitala – u smislu postojanja efikasnog uređenja koje će obezbijediti da imovina subjekta posebne namjene nije dostupna povjericima matičnog društva A u slučaju njegove nesolventnosti – i ako se dužničke hartije od vrijednosti koje je izdao subjekat posebne namjene odnose na imovinu koju čine obaveze trećih lica.
- Strukturno poboljšanje kod sekjuritizacije i razdvajanje obaveza subjekta za posebne namjene od obaveza matičnog društva A, kao što je postojanje odredbi u dokumentima o transakcijama kojima se obezbjeđuje kontinuitet pružanja usluga i poslovanja.
- Usklađenost sa odredbama člana 270 Odluke o adekvatnosti kapitala koje se odnose na uslove provjere principa nezavisne transakcije.

Nakon što se procijene svi navedeni elementi, kreditna institucija mogla bi da zaključi da, na primjer, zavisna društva B i C ne čine jedinstven rizik sa matičnim društvom A. Kao rezultat, kreditna institucija treba da posmatra da se grupa povezanih lica sastoji samo od lica A i D. Kreditna institucija treba da sveobuhvatno dokumentue te procjene i svoje zaključke.

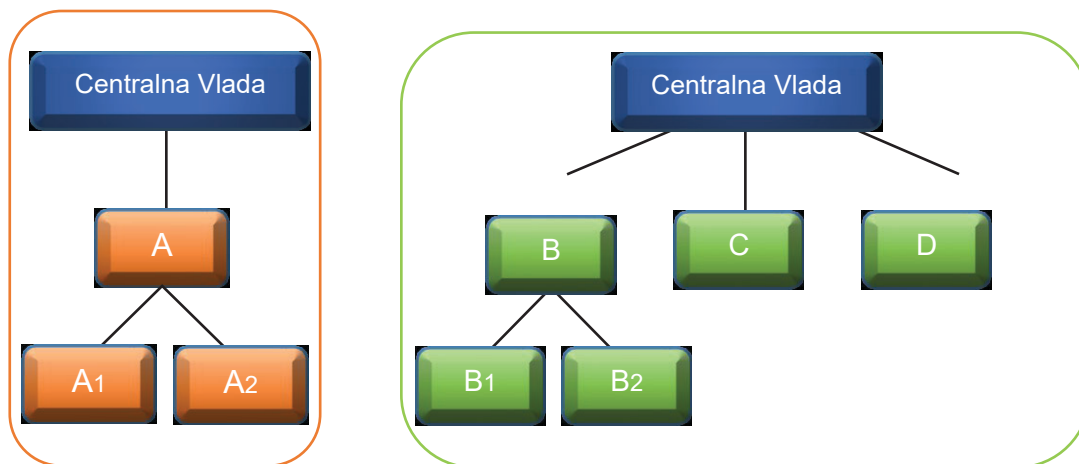
Alternativni pristup za izloženosti prema centralnim vladama

Radi ilustracije mogućih scenarija, koristi se opšti scenario: centralna vlada direktno kontroliše četiri pravna lica (A, B, C i D). Subjekti A i B direktno kontrolišu po dva zavisna društva (A1/A2, B1/B2). Kreditna institucija koja izvještava ima izloženost prema centralnoj vladi i prema svim prikazanim subjektima.

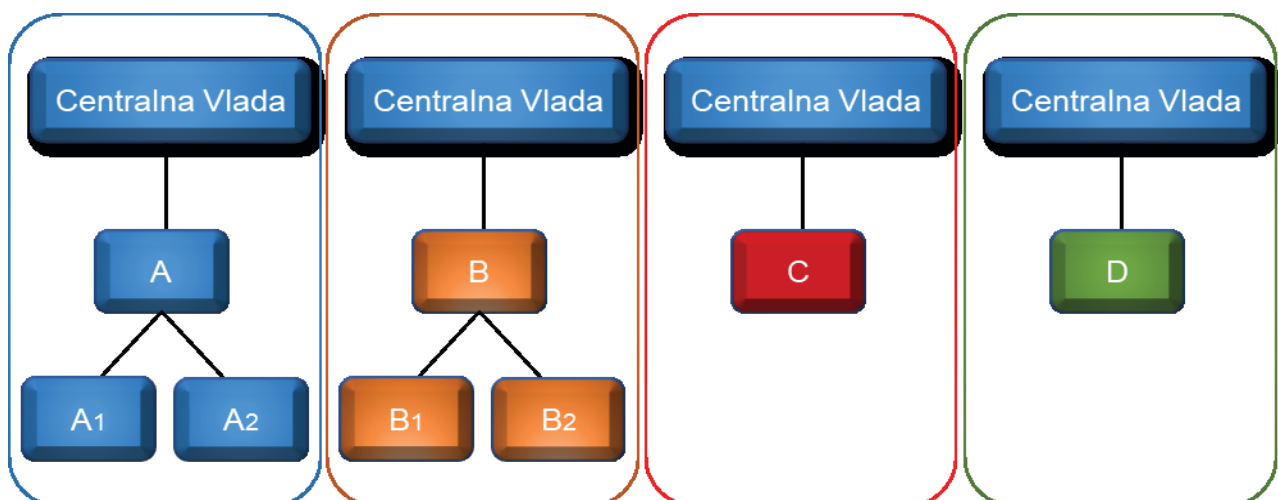

Scenario CV1: Alternativni pristup – djelimična primjena

Kreditna institucija koja izvještava može formirati samo jednu grupu („centralna vlada/ A / svi subjekti koje A kontroliše ili koji zavise od A“) i zadržati opšti tretman za ostatak („centralna vlada/ B, C i D/ svi subjekti koje B kontroliše ili koji zavise od B“)

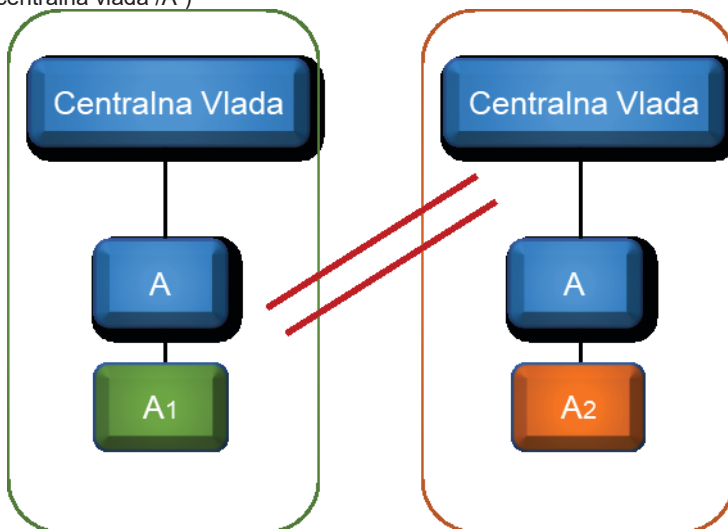

Scenario CV2: Alternativni pristup – primjena na sve direktno zavisne subjekte

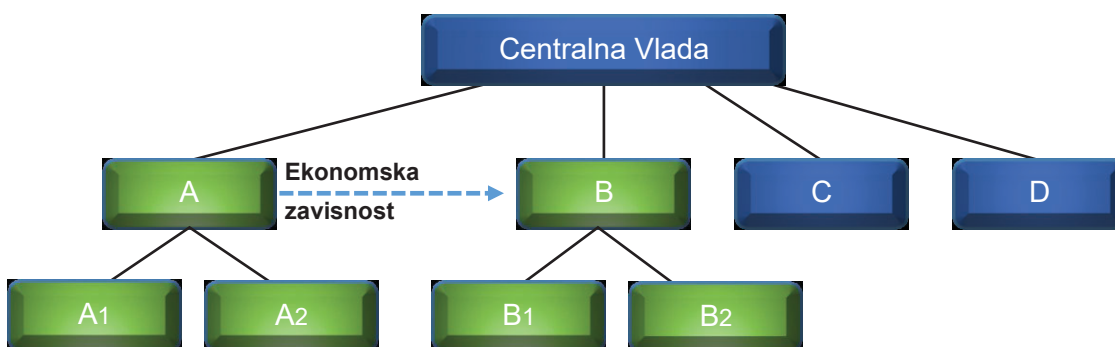
Scenario CV3: Alternativni pristup – primjena na „prvi/drugi nivo“, ne niže

U prvom i drugom scenariju subjekti A,B,C i D čine „drugi nivo“, tj. nivo neposredno ispod centralne vlade („prvi nivo“). Tu je moguće izdvojiti iz zajedničke grupe povezanih lica i formirati zasebne podgrupe povezanih lica. Ipak, subjekti A1, A2, B1 i B2 su samo indirektno povezani sa centralnom vladom. Izdvajanje u zasebne podgrupe na njihovom nivou nije moguća (npr. i A1 kao i A2 treba uključiti u grupu „centralna vlada /A“)

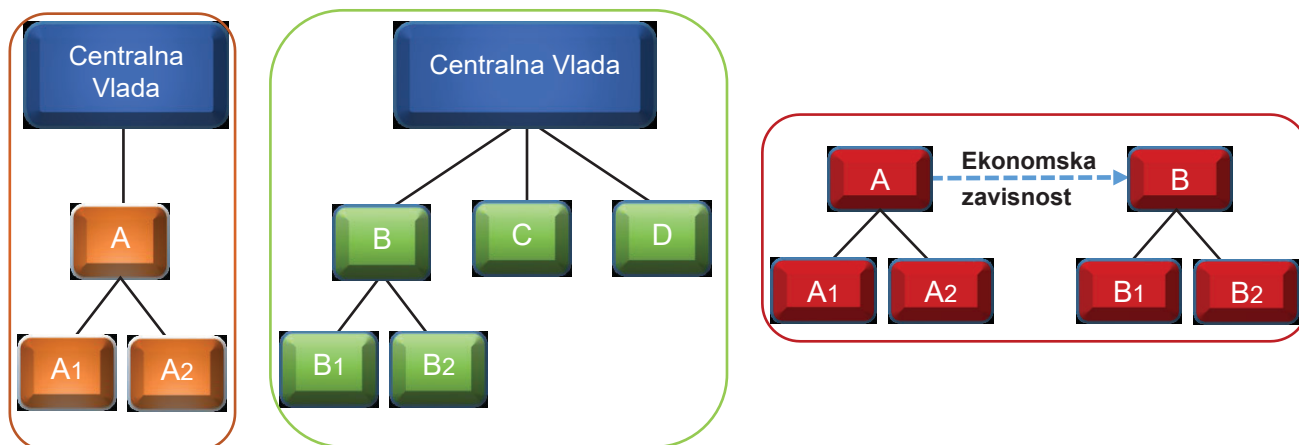

Scenario CV4: „Horizontalne veze“ na drugom nivou

Kao varijacija prethodnog opšteg scenarija, subjekti A i B ekonomski su zavisni (poteškoće u pogledu plaćanja za B prelele bi se i na A):

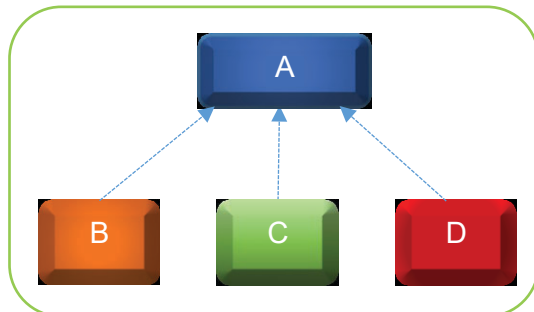
Pretpostavljajući da kreditna institucija samo djelimično primjenjuje alternativni pristup, kako je prethodno opisano u scenariju CV1, treba razmotriti sljedeće grupe povezanih lica:

Utvrđivanje međupovezanosti na osnovu ekonomske zavisnosti

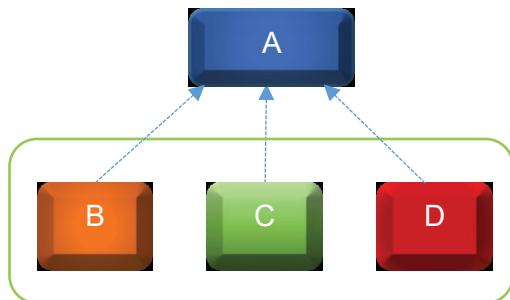
Scenario E1: Glavni slučaj

Kreditna institucija ima izloženosti prema svim subjektima prikazanim u nastavku (A, B, C i D). B, C i D ekonomski se oslanjaju na A. Stoga je A osnovni faktor rizika u svim slučajevima. Kreditna institucija mora formirati jednu sveobuhvatnu grupu povezanih lica, a ne tri pojedinačne. Nije važno to što ne postoji zavisnost između B, C i D.

Scenario E2: Varijacija glavnog slučaja (nema direktne izloženosti prema izvoru rizika)

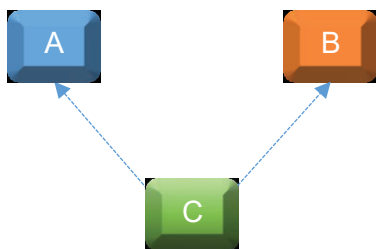
Obaveza grupisanja postoji čak i ako kreditna institucija nema direktnu izloženost prema A, ali joj je poznata ekonomska zavisnost svakog lica (B, C i D) od A. Ako se eventualne poteškoće u plaćanju koje ima A mogu prelići na B, C i D, sve će one imati poteškoće u pogledu plaćanja ako A ima finansijske probleme. Stoga je potrebno tretirati ih kao jedinstveni rizik.

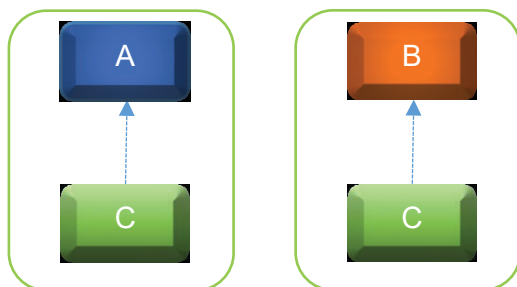
Kao u scenariju E1, nije važno to što ne postoji zavisnost između B, C i D. A uzrokuje obavezu grupisanja, iako on sam nije klijent i zbog toga nije dio grupe povezanih lica.

Scenario E3: preklapanje grupe povezanih lica

Ako je subjekat ekonomski zavisan od dva druga subjekta ili više njih (imati na umu da poteškoće u plaćanju jednog od ostalih subjekata (A ili B) mogu biti dovoljne da dovedu do toga da se C nađe u poteškoćama),

mora biti uključen u grupe povezanih lica oba (svih takvih) subjekata.

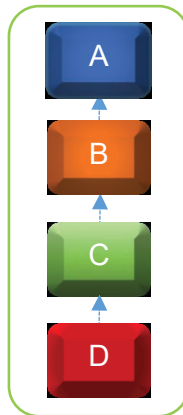
Argument da će izloženost prema C biti dvostruko obračunata nije valjan jer se izloženost prema C smatra jednim rizikom u dvije zasebne grupe.

Ograničenje velike izloženosti primjenjuje se zasebno (tj. granica se primjenjuje jednom na izloženosti prema grupi A/C i jednom na izloženosti prema grupi B/C).

Kako nema zavisnosti između A i B, nije potrebno formiranje sveobuhvatne grupe (A+B+C).

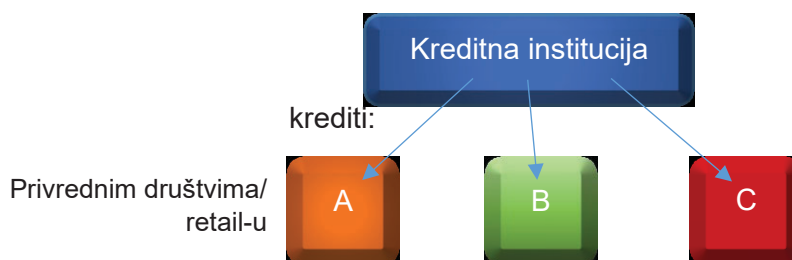
Scenario E4: Lanac zavisnosti

U slučaju „lanca zavisnosti“ sve subjekte koji su ekonomski povezani (čak i ako je povezanost samo jednosmjerna) treba da se tretiraju kao jedan rizik. Ne bi bilo poželjno da se formiraju tri pojedinačne grupe (A + B, B + C, C + D).

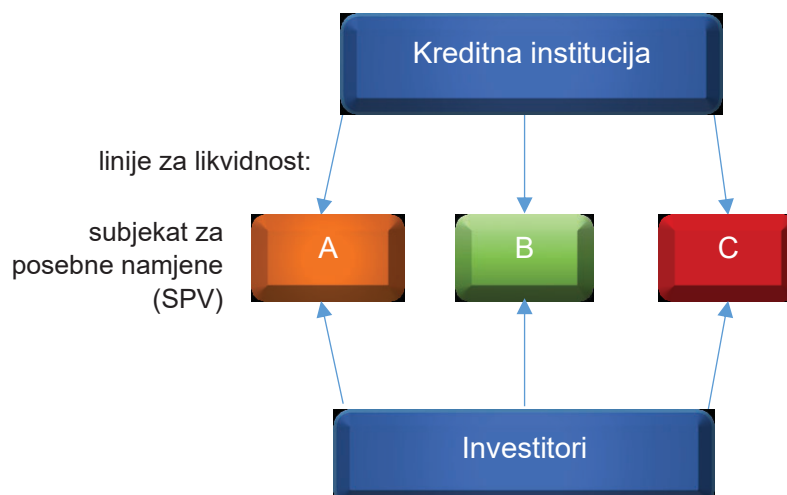
Scenario E5: Kreditna institucija kao izvor finansiranja (nema obaveze grupisanja)

U sljedećem scenariju kreditna institucija je jedini izvor sredstava finansiranja za tri klijenta. Ona nije „spoljni izvor finansiranja“ koji povezuje tri lica i ona je izvor finansiranja koji obično može biti zamijenjen.

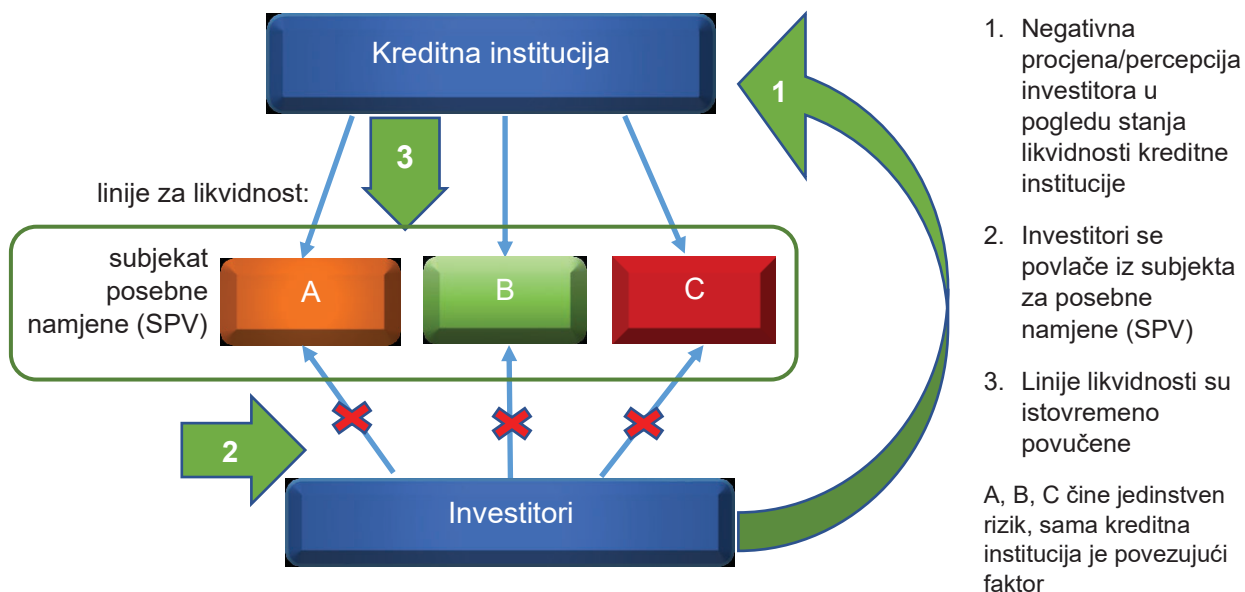
Scenario E6: Kreditna institucija kao izvor finansiranja (obaveza grupisanja)

U sljedećem scenariju kreditna institucija je izvor likvidnosti za tri subjekta posebne namjene ili intermedijarna društva (slične strukture):

U tom slučaju sama kreditna institucija može biti izvor rizika (referentni faktor rizika) pa je važno uzeti u obzir i te rizike koji proizilaze iz značajnog izvora zajedničkog finansiranja koji osiguravaju kreditna institucija, njena finansijska grupa ili sa njom povezana lica.

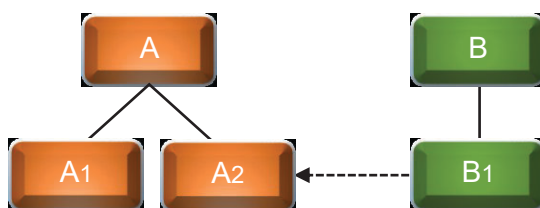

U prethodnom scenariju nema razlike između toga jesu li linije likvidnosti direktno povezane sa subjektom za posebne namjene ili osnovnom aktivom unutar subjekta za posebne namjene. Ono što je bitno jeste činjenica da će se linije likvidnosti koristiti istovremeno. Diversifikacija i kvalitet imovine nisu razmatrani u ovom scenariju kao ni oslanjanje na investitore iz istog sektora (npr. investitori na tržištu komercijalnih zapisa osiguranih imovinom) jer jedan rizik nastaje korišćenjem sličnih struktura i oslanjanjem na obaveze iz jednog izvora (tj. izvještajna kreditna institucija kao inicijatora i sponzora subjekata za posebne namjene).

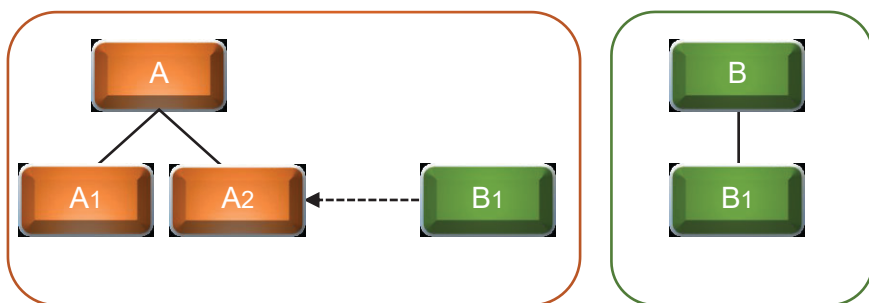
Odnos između povezanosti na osnovu kontrole i povezanosti putem ekonomske zavisnosti

Scenario C/E1: Kombinovana pojava zavisnosti usljed kontrole i ekonomske zavisnosti (jednosmjerna zavisnost)

U sljedećem scenariju kreditna institucija ima izloženosti prema svim subjektima prikazanim u dijagramu u nastavku. A kontroliše A1 i A2, B kontroliše B1. Osim toga, B1 je ekonomski povezan sa A2 (jednosmjerna zavisnost):

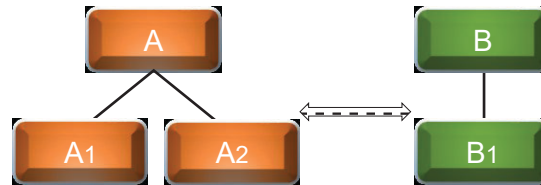
Obaveza grupisanja: U ovom scenariju kreditna institucija treba da donese zaključak da B1 u svakom slučaju treba uključiti u grupu povezanih lica sa A (grupa se tako sastoji od A, A1, A2 i B1) kao i sa B (grupa se tako sastoji od B i B1):

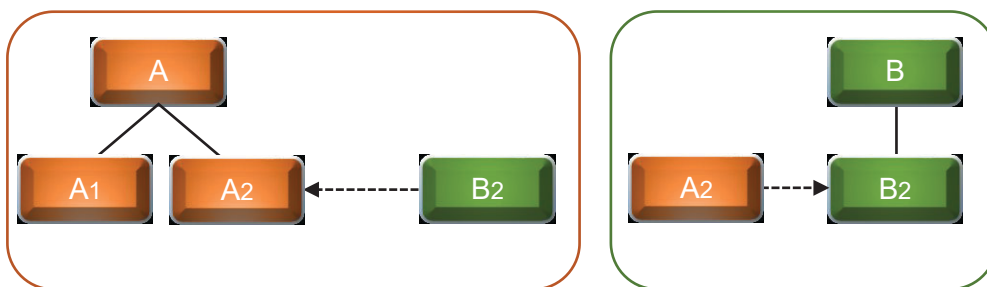
U slučaju finansijskih problema za A, A2 i preko njega i B1 će takođe osjetiti finansijske poteškoće zbog svoje pravne (A2) odnosno ekonomske (B1) zavisnosti. Formiranje tri različite grupe (A + A1 + A2, A2 + B1, B + B1) ne bi bilo dovoljno da obuhvati rizik koji proistieće iz A, zbog toga što bi B1, iako je zavisan od A2 a samim tim i od A, bio izolovan iz rizika grupe A.

Scenario C/E2: Kombinovana pojava zavisnosti u slučaju kontrole jednog lica nad drugim i ekonomske zavisnosti (dvosmjerna zavisnost)

U ovom scenariju ekonomska povezanost subjekta A2 i B1 nije samo jednosmjerna, već je uzajamna:

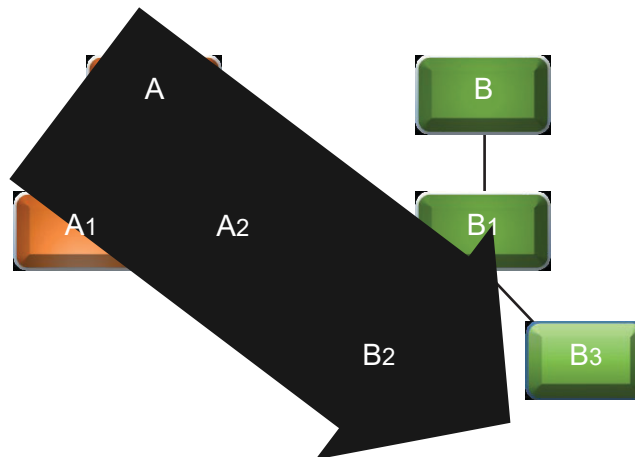

Obaveza grupisanja: A2 bi trebalo dodatno da se uključi u grupu B, a B1 bi trebalo dodatno da se uključi u grupu A:

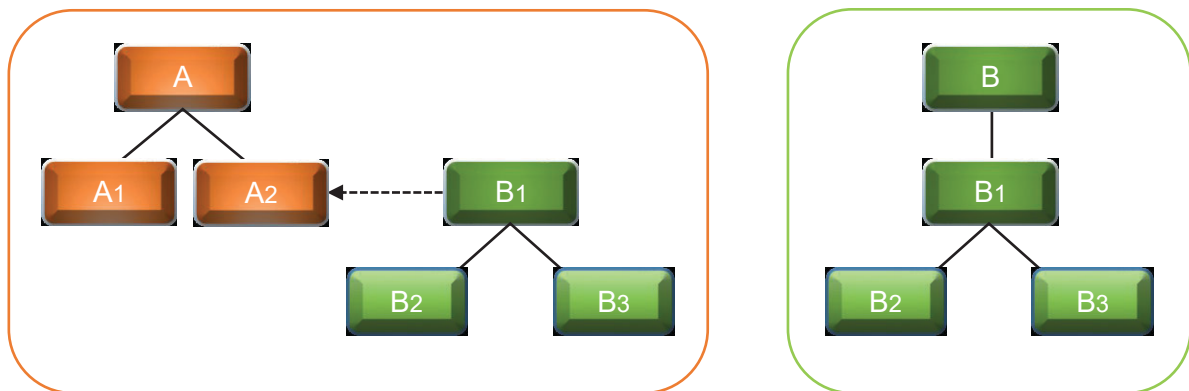

Scenario C/E3: Prelivanje finansijskih poteškoća prema dnu

U varijaciji scenarija C/E1 (pomenutog gore), B1 isto kontroliše dva subjekta (B2 i B3). U ovom slučaju finansijske poteškoće koje trpi A prelivaju se preko A2 i B1 prema dnu, na dva zavisna subjekta koje kontroliše B1 („prelivanje prema dnu.“)

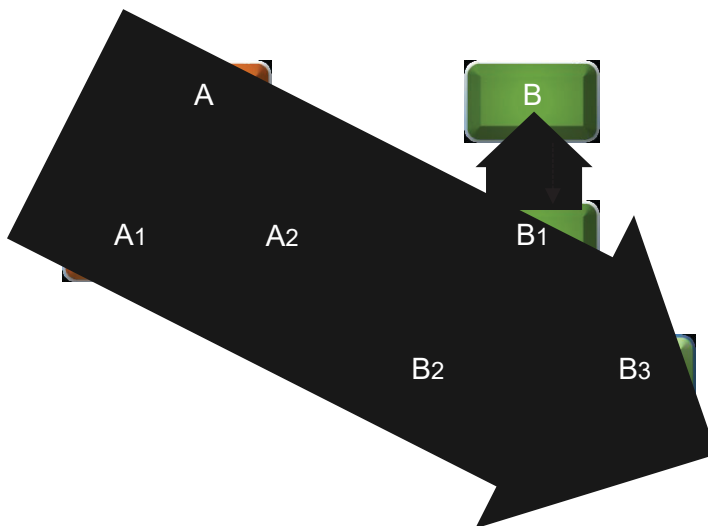
Obaveza grupisanja:

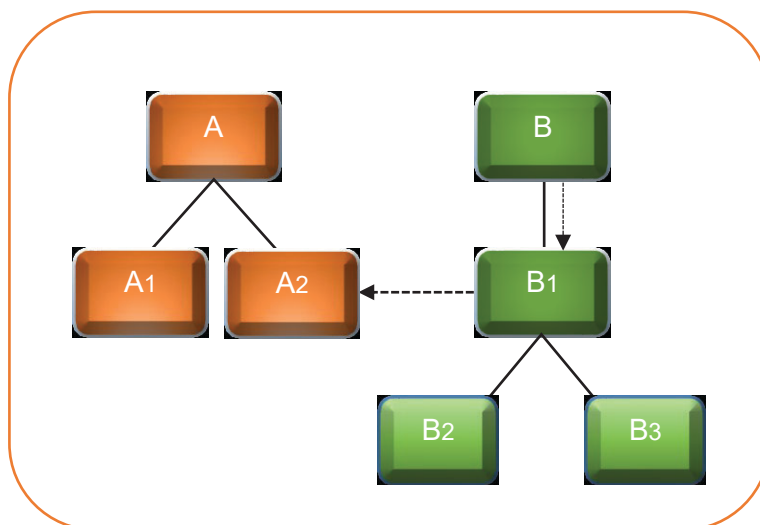
Scenario C/E4: Prelivanje finansijskih poteškoća prema vrhu

Odnos kontrole između subjekata B i B1 ne dovodi automatski do uključivanja subjekta B u grupu povezanih lica sa subjektom A, jer finansijske poteškoće koje trpi A vjerovatno neće dovesti do finansijskih poteškoća za B.

Ipak, subjekat B koje je matično društvo treba da bude uključen u grupu A ako B1 čini toliko važan dio grupe B da je B ekonomski zavisen od B1. U tom slučaju, finansijske poteškoće koje trpi A neće se prelivati samo prema dnu, već i prema vrhu na B i dovesti B do poteškoća u otplati (tj. svi subjekti sada čine jedinstven rizik).

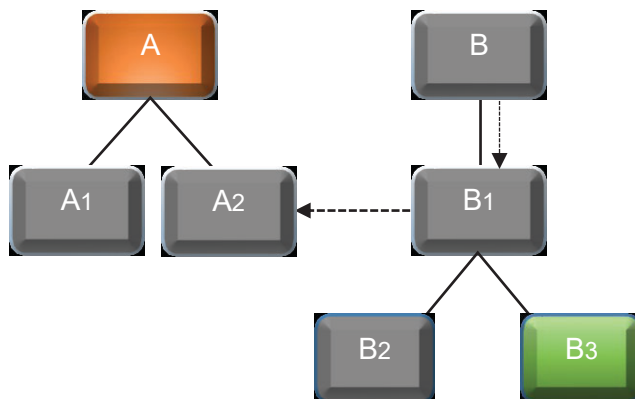
Obaveza grupisanja:

Procedure kontrole i upravljanja za identifikovanje povezanih lica

Scenario Mm 1: Ograničenja za identifikovanje linija preliivanja finansijskih poteškoća

Dodatnom razradom prethodnog scenarija (C/E 4) kreditna institucija je izložena samo prema subjektu A i subjektu B3. U tom slučaju, uvažava se činjenica da možda neće biti moguće da kreditna institucija prepozna linije preliivanja finansijski poteškoća i grupa povezanih lica možda neće biti ispravno identifikovana i formirana.

Kriterijumi za identifikovanje subjekata bankarstva u sjenci

1. Kreditna institucija je dužna da kao subjekat bankarstva u sjenci identifikuje:
  - 1) bilo koji subjekat koji nudi bankarske usluge iz člana 4 Zakona ili obavlja osnovne i dodatne finansijske usluge iz člana 5 Zakona, a nema dozvolu za rad i nije regulisan u skladu sa propisima Crne Gore ili bilo kojim aktom Evropske Unije navedenim u tački 3 ovog priloga;
  - 2) bilo koje društvo za kolektivno ulaganje u prenosive hartije od vrednosti koje je registrovano kao fond tržišta novca;
  - 3) bilo koji alternativni investicioni fond, koji je registrovan kao fond tržišta novca, koji ima mogućnost zaduženja u značajnoj mjeri ili kojem nije zabranjeno da daje kredite tokom redovnog poslovanja ili da kupuje kreditne izloženosti trećih lica za svoj račun na osnovu svojih pravila ili instrumenata osnivanja.
2. Izuzetno od tačke 1 ovog priloga, kreditna institucija ne može da identifikuje sljedeće subjekte kao subjekte bankarstva u sjenci:
  - 1) finansijske institucije čije se izloženosti tretiraju u skladu sa članom 136 stav 6 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija;
  - 2) svaki subjekat koji je isključen iz delokruga bilo kojeg od sledećeg propisa:
    - Direktive 2013/36/EU;
    - Regulative (EU) br. 648/2012;
    - Direktive 2009/138/EC;
    - Regulative (EU) br. 575/2013;
  - 3) bilo koji subjekat koji je izuzet od primjene bilo kojeg od sljedećeg propisa:
    - Direktive 2013/36/EU;
    - Regulative (EU) br. 648/2012;
    - Direktive 2009/138/EC;
    - Regulative (EU) br. 575/2013;
  - 4) svaki subjekat koji je dio nefinansijske grupe čija je osnovna delatnost obavljanje aktivnosti kreditnog posredovanja za svoje matično društvo ili njegova zavisna društva ili druga zavisna društva svog matičnog društva;
  - 5) subjekat koji je uključen u superviziju nad kreditnom institucijom na konsolidovanoj osnovi;
  - 6) bilo koje lice osnovano u trećoj zemlji koje ispunjava bilo koji od sljedećih kriterijuma:
    - subjekat ima dozvolu za rad i predmet je supervizije nadležnog organa treće zemlje u skladu sa bazelskim principima;
    - regulatorni režim treće zemlje, u skladu sa kojim je subjekat dobio dozvolu za rad i predmet je supervizije, ekvivalentan je propisima Crne Gore i regulativi koja se za takve subjekte primjenjuje u Evropskoj Uniji;
    - subjekat je uključen u nadzor na konsolidovanoj osnovi kreditne institucije koja ima dozvolu za rad i nad kojom superviziju vrši nadzorni organ treće zemlje koji primjenjuje bankarsku regulativu i superviziju zasnovanu na bazelskim principima.
3. Akti Evropske Unije za potrebe tačke 1 ovog priloga su sljedeći:
  - 1) Regulativa (EU) br. 575/2013 Evropskog parlamenta;
  - 2) Direktiva 2013/36/EU Evropskog parlamenta;
  - 3) Regulativa (EU) 2019/2033 Evropskog parlamenta;
  - 4) Direktiva (EU) 2019/2034 Evropskog parlamenta;
  - 5) Regulativa (EU) br. 600/2014 Evropskog parlamenta;
  - 6) Direktiva 2014/65/EU Evropskog parlamenta;
  - 7) Regulativa (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta;
  - 8) Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskog parlamenta;
  - 9) Direktiva 2009/110/EZ Evropskog parlamenta;
  - 10) Direktiva 2009/138/EZ Evropskog parlamenta;
  - 11) Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta;
  - 12) Direktiva 2014/59/EU Evropskog parlamenta;
  - 13) Direktiva 2009/65/EZ Evropskog parlamenta;
  - 14) Direktiva 2011/61/EU Evropskog parlamenta;
  - 15) Regulativa (EU) 2015/760 Evropskog parlamenta;
  - 16) Regulativa (EU) br. 346/2013 Evropskog parlamenta;
  - 17) Regulativa (EU) br. 345/2013 Evropskog parlamenta.

Smjernice za primjenu alternativnog tretmana izloženosti kreditnih institucija koje se odnose na trostrane repo ugovore

I. PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

1. Ove smjernice, za potrebe primjene metode supstitucije iz člana 27 Odluke o velikim izloženostima kreditnih institucija - u daljem tekstu: Odluka, propisuju uslove koje kreditna institucija treba da ispuni ako odluči da koristi alternativni tretman u pogledu trostranih repo ugovora u kojima učestvuje tripartitni agent.
2. Ove smjernice se primjenjuju na izloženosti kreditne institucije prema izdavaocima kolaterala po trostranim repo ugovorima u kojima učestvuje tripartitni agent.
3. Za potrebe ovih smjernica, pored definicija iz člana 2 Odluke koriste se sljedeće definicije:
  - 1) **ugovor o uslugama upravljanja kolateralom (ugovor o pružanju usluga)** je ugovor između institucije i agenta treće strane o upravljanju kolateralom koji je dostavljen instituciji u okviru izvršavanja trostrane transakcije;
  - 2) **izdavalac kolaterala** je treća strana koja pruža usluge upravljanja kolateralom, što može uključivati plaćanja i/ili isporuku hartija od vrijednosti, usluge čuvanja i upravljanja hartijama od vrijednosti uključujući i odabir kolaterala i čuvanje za račun drugih ugovornih strana u trostranoj repo transakciji,

II. USLOVI ZA PRIMJENU ALTERNATIVNOG TRETMANA

4. Kod primjene alternativnog tretmana, kreditna institucija treba da se osloni na tripartitnog agenta samo ako je sprovedla odgovarajuću dubinsku i detaljnu analizu i potvrdila da tripartitni agent ispunjava uslove propisane ovim smjernicama.
5. Za potrebe ovih smjernica, kreditna institucija treba da obezbijedi da:
  - 1) se primjena alternativnog tretmana na odgovarajući način dokumentuje u njenim politikama i procedurama; i
  - 2) organ upravljanja nadgleda i prati sprovođenje alternativnog tretmana.

2.1. Minimalni elementi koje je potrebno uključiti u ugovor o pružanju usluga

6. Za potrebe provjere da li je tripartitni agent uspostavio odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje prekoračenja definisanih limita, i ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovih smjernica, kreditna institucija treba da obezbijedi da su u ugovoru o pružanju usluga utvrđeni najmanje sljedeći elementi:
  - 1) jasan opis usluga koje pruža tripartitni agent u pogledu upravljanja kolateralom, uključujući isporuku hartija od vrijednosti;
  - 2) limite koje je utvrdila kreditna institucija i koji se primjenjuju na portfolio hartija od vrijednosti s obzirom na predmetnog izdavaoca kolaterala kao i uslovi i učestalost njihove revizije;
  - 3) izjava kojom se potvrđuje da je tripartitni agent uspostavio odgovarajuće zaštitne mjere u skladu sa tačkom 4 ovih smjernica u cilju obezbjeđenja usklađenosti sa definisanim limitima;
  - 4) sistemi praćenja koje upotrebljava tripartitni agent, uključujući i njegovu komunikaciju u vezi sa bilo kakvim razvojem događaja koji bi mogao materijalno da utiče na njegovu sposobnost da efektivno obavlja svoje funkcije u skladu sa ugovorom o pružanju usluga i, gdje je primjenjivo, u skladu sa zakonima i propisima;
  - 5) obaveza tripartitnog agenta da najmanje jednom sedmično podnosi kreditnoj instituciji izvještaj o iznosu i sastavu kolaterala koji je primio i/ili kojim upravlja za račun kreditne institucije;
  - 6) obaveza tripartitnog agenta da odmah obavijesti kreditnu instituciju kada dođe do prekoračenja definisanih limita;
  - 7) pravo kreditne institucije ili zakonite treće strane (između ostalog, spoljnog revizora, nadležnog organa ili trećih strana koja su ti organi imenovali) da potvrdi da je tripartitni agent uspostavio zaštitne mjere u skladu sa tačkom 4 ovih smjernica;
  - 8) kanali komunikacije koje će kreditna institucija i tripartitni agent upotrebljavati tokom sprovođenja ugovora.

2.2. Zaštitne mjere koje tripartitni agent treba da uspostavi kako bi obezbijedio usklađenost sa definisanim limitima

7. Zaštitne mjere koje bi tripartitni agent trebalo da uspostavi kako bi obezbijedio usklađenost sa definisanim limitima treba da uključuje sljedeće:
  - 1) tripartitno upravljanje kolateralom obavlja se samo na osnovu važećeg potpisanog ugovora o pružanju usluga;
  - 2) tripartitni agent uspostavio je kontrolno okruženje kojim se, za svako obavještenje o definisanim limitima, obezbjeđuje da je te limite na propisan način odobrila kreditna institucija i da su pravilno, blagovremeno i samo jednom uknjiženi i obrađeni u njihovom sistemu upravljanja kolateralom;
  - 3) tripartitni agent uspostavio je kontrolno okruženje kojim se obezbjeđuje zaštita i aktivno praćenje kolaterala, i propisno i blagovremeno evidentiranje cijena;
  - 4) tripartitni agent uspostavio je kontrolno okruženje kojim se obezbjeđuje blagovremeno otkrivanje mogućih prekoračenja definisanih limita;
  - 5) pri raspodjeli hartija od vrijednosti koje su uzete kao kolateral za pokriće izloženosti, sistemi tripartitnih agenata obezbjeđuju da njihova tržišna vrijednost ne dovodi do prekoračenja nijednog definisanog limita i/ili isključenja. Ako se revidirani limiti koje je propisala kreditna institucija ne primjenjuju na odgovarajući način zbog operativnih problema, tripartitni agent treba da o tome blagovremeno obavijesti instituciju;

- 6) tripartitni agent treba da bude ugovorno obavezan na poštovanje definisanih limita i da obezbijedi da se profili prihvatljivosti izdavalaca kolaterala i hartija od vrijednosti iz odjeljka 2.3.1. ovih smjernica mogu provjeriti na osnovu informacija koje su, u skladu sa ugovorom o pružanju usluga, dostavili kreditna institucija i pružalac kolaterala.
8. Kreditna institucija treba da dobije, najmanje jednom godišnje, odgovarajući nivo sigurnosti u obliku pisane izjave da je tripartitni agent usklađen sa zaštitnim mjerama uspostavljenim u skladu sa ugovorom o pružanju usluga.

2.3. Utvrđivanje, revidiranje i praćenje limita koje je kreditna institucija definisala tripartitnom agentu za hartije od vrijednosti koje je izdao izdavalac kolaterala

2.3.1. Utvrđivanje definisanih limita

9. Kreditna institucija treba da utvrdi definisane limite za svakog izdavaoca kolaterala i, ako to smatra potrebnim, isključi određene izdavaoce kolaterala kako ne bi došlo do prekoračenja limita velikih izloženosti iz člana 17 Odluke.
10. Limiti treba da budu iskazani u apsolutnom iznosu ili kao procenat svih hartija od vrijednosti ili pojedinih vrsta hartija od vrijednosti u portfoliju izdavaoca kolaterala.
11. Radi utvrđivanja definisanih limita, kreditna institucija treba da uspostavi profile prihvatljivosti na osnovu popisa izdavaoca kolaterala i vrsta hartija od vrijednosti koje bi tripartitni agent mogao da upotrijebi za sastavljanje portfolija hartija od vrijednosti predmetnog izdavaoca kolaterala. U tu svrhu kreditna institucija treba da uzme u obzir moguću povezanost pojedinačnih izdavaoca kolaterala ili povezanost pojedinačnih izdavaoca kolaterala i klijenata u cijelom portfoliju što bi moglo da dovede do postojanja grupe povezanih lica.
12. U cilju utvrđivanja definisanih limita koji se mogu primijeniti na portfolio hartija od vrijednosti predmetnog izdavaoca kolaterala, kreditna institucija treba da uzme u obzir sljedeće:
  - 1) postojeće izloženosti prema izdavaocu kolaterala i njegovoj grupi povezanih lica, ako je primjenjivo;
  - 2) izloženosti prema izdavaocu kolaterala i njegovoj grupi povezanih lica, ako je primjenjivo, tokom prethodne kalendarske godine;
  - 3) predviđene izloženosti prema izdavaocu kolaterala i njegovoj grupi povezanih lica, ako je primjenjivo, u sljedećih šest do 12 mjeseci;
  - 4) da li kreditna institucija upravlja hartijama od vrijednosti koje izdaje izdavalac kolaterala putem trostranih repo ugovora ili kombinacije trostranih repo ugovora i repo transakcija zaključenih direktno sa drugom ugovornom stranom.
13. Uz elemente navedene u tač. 11 i 12 ovih mjernica, kreditna institucija treba da definiše limite primjenom marže konzervativnosti koja bi joj omogućila da u svakom trenutku poštuje limite velikih izloženosti iz člana 17 Odluke.

2.3.2 Revidiranje definisanih limita i učestalost

14. Kreditna institucija treba da obezbijedi da ugovor o pružanju usluga uključuje okolnosti u kojima bi definisani limiti mogli da se revidiraju kao učestalost njihove revizije.
15. Konkretno, kreditna institucija treba da bude u mogućnosti da traži reviziju definisanih limita na osnovu izvještaja tripartitnog agenta iz tačke 6 podtačka 5 ovih smjernica ili kada je tripartitni agent obavijesti o prekoračenju definisanih limita.
16. Kreditna institucija bi, pri utvrđivanju okolnosti iz tačke 14 ovih smjernica, trebalo da razmotri svoje ukupne izloženosti prema izdavaocu kolaterala i njegovoj grupi povezanih lica, ako je primjenjivo, kao i rizik prekoračenja limita velikih izloženosti iz člana 17 Odluke. Uzimajući u obzir svoje administrativne i računovodstvene procedure i mehanizme interne kontrole, kreditna institucija treba da vodi računa i o sposobnosti blagovremenog upravljanja svim drugim izloženostima prema izdavaocu kolaterala koje bi mogla da ima kako bi izbjegla prekoračenja limita velikih izloženosti.
17. Revidiranje definisanih limita treba da bude u obliku promjene apsolutnog iznosa definisanog limita ili procenta pojedine vrste hartija od vrijednosti u portfoliju izdavaoca kolaterala. Revizija takođe može biti i u obliku isključivanja određene vrste hartija od vrijednosti iz portfolija izdavaoca kolaterala ili njeno uključivanje u portfolio izdavaoca kolaterala.
18. Tokom trajanja ugovora o pružanju usluga treba da se omogući vršenje revizije definisanih limita, koju treba blagovremeno da sprovede tripartitni agent nakon što dobije obavještenje o tome.

2.3.3. Praćenje definisanih limita i učestalost

19. Ako primjenjuje alternativni tretman, kreditna institucija treba da potvrdi da li su sistemi koje je tripartitni agent uspostavio za praćenje sastava kolaterala adekvatni u pogledu tačnog i blagovremenog upravljanja definisanim limitima.
20. Konkretno, kreditna institucija treba da potvrdi kako sistemi za praćenje koje je uspostavio tripartitni agent omogućavaju tom agentu praćenje promjena unutar portfolija hartija od vrijednosti predmetnog izdavaoca kolaterala kako bi obezbijedio usklađenost sa definisanim limitima.

21. Kreditna institucija treba da potvrdi da li tripartitni agent upravlja ponovnim vrednovanjem kolaterala, varijacijskom maržom, isplataima prihoda od kolaterala i eventualno svakom potrebnom zamjenom kolaterala u skladu sa svojim tripartitnim obavezama na osnovu ugovora o pružanju usluga.

2.4. Obezbjedivanje poštovanja limita velikih izloženosti iz člana 17 Odluke

22. Kreditna Institucija treba da obezbijedi da primjena alternativnog tretmana ne dovede do prekoračenja limita velikih izloženosti iz člana 17 Odluke.
23. Kada dođe do prekoračenja definisanih limita, tripartitni agent treba odmah da dostavi kreditnoj instituciji sljedeće informacije:
- 1) naziv izdavaoca kolaterala na kojeg se nastalo prekoračenje odnosi;
  - 2) međunarodni identifikacioni broj hartije od vrijednosti (ISIN) ili oznaku hartija od vrijednosti primljenih kao kolateral;
  - 3) tržišnu vrijednost primljenog kolaterala;
  - 4) datum prekoračenja;
  - 5) korektivne mjere koju je poduzeo tripartitni agent; i
  - 6) vremenski okvir u kojem je prekoračenje otklonjeno ili se očekuje da će biti otklonjeno.
24. Kreditna institucija dužna je da obezbijedi da organ upravljanja bude obaviješten bez odlaganja o svim prekoračenjima definisanih limita za hartije od vrijednosti po izdavaocima kolaterala i o njihovom mogućem uticaju na usaglašenost sa limitima velikih izloženosti iz člana 17 Odluke u pogledu istog izdavaoca kolaterala.
25. Ne dovodeći u pitanje mjere tripartitnog agenta za otklanjanje svih prekoračenja definisanih limita, kreditna institucija takođe treba da ima uspostavljene odgovarajuće akcione planove za rješavanje prekoračenja definisanih limita kako bi se obezbijedilo da se u svakom trenutku poštuju limiti velikih izloženosti prema predmetnom izdavaocu kolaterala iz člana 17 Odluke.

2.5 Komunikacija sa Centralnom bankom

2.5.1. Obavještenje o namjeri primjene alternativnog tretmana

26. Ako namjerava da primjenjuje alternativni tretman sa tripartitnim agentom, kreditna institucija treba da o tome unaprijed obavijesti Centralnu banku. Obavještenje treba da sadrži najmanje sljedeće elemente:
- 1) potvrdu namjere kreditne institucije o primjeni alternativnog tretmana;
  - 2) opis glavnih elemenata ugovora o pružanju usluga;
  - 3) identifikaciju tripartitnih agenata sa kojima namjerava da sarađuje;
  - 4) izjavu o usklađenosti primjene alternativnog tretmana sa zahtjevima iz ovih smjernica, koju je odobrio organ upravljanja institucije.
27. Ako namjerava da raskine ugovor zaključen sa tripartitnim agentom, kreditna institucija bez odlaganja obavještava Centralnu banku.

2.5.2. Značajne zabrinutosti

28. Značajna zabrinutost zbog primjene alternativnog tretmana treba da se zasniva na najmanje jednom od sljedećih razloga:

- **u pogledu kreditne institucije:**

- 1) primjena alternativnog tretmana dovodi ili bi mogla da dovede do prekoračenja limita velikih izloženosti iz člana 17 Odluke;
- 2) alternativni tretman nije uključen ili je samo djelimično uključen u okvir upravljanja rizicima kreditne institucije;
- 3) relevantni nalazi direktne supervizije, internih i spoljnih revizija ili drugih supervizorskih procjena pružaju dokaze o nedovoljnim mjerama za upravljanje i/ili praćenje primjene alternativnog tretmana u skladu sa ovim smjernicama;

- **u pogledu ugovora o pružanju usluga:**

- 4) odredbama ugovora o pružanju usluga ne obezbjeđuje se usklađenost sa zahtjevima utvrđenim Zakonom i propisima donijetim na osnovu Zakona uključujući i odredbe ove odluke, a naročito:
  - odredbama ugovora o pružanju usluga koje se odnose na reviziju definisanih limita, kreditnoj instituciji bi bilo nemoguće da zatraži blagovremeno uvođenje promjena kako bi spriječila prekoračenje limita velikih izloženosti iz člana 17 Odluke;
  - kreditna institucija ili zakonita treća strana nemaju pravo da sprovedu reviziju usluga koje pruža tripartitni agent na osnovu ugovora o pružanju usluga kako bi potvrdila da li tripartitni agent ima uspostavljene odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje prekoračenja limita koje je definisala institucija, kako je navedeno u članu 27 stav 5 tačka 3 Odluke;

- **u pogledu tripartitnog agenta:**

- 5) tripartitni agent je regulisani subjekat, a njegov nadležni organ mu je naknadno oduzeo odobrenje za rad;
- 6) postoje dokazi da tripartitni agent nije ispunio zahtjeve za blagovremeno uvođenje revizija definisanih limita u skladu sa uslovima ugovora o pružanju usluga, ili da nije ispunio zahtjeve kreditne institucije za isključenje određenih vrsta kolaterala ili izdavaoca kolaterala; ili da njegovi sistemi praćenja ne obezbjeđuju tačno i blagovremeno upravljanje definisanim limitima.

2.5.3. Procedura za otklanjanje značajne zabrinutosti

29. Kreditna institucija ne bi trebalo da primjenjuje alternativni tretman dok se Centralna banka ne uvjeri da je kreditna institucija na zadovoljavajući način odgovorila na materijalnu zabrinutost.
30. Ako kreditna institucija već primjenjuje alternativni tretman i ako je Centralna banka naknadno obavijesti o zabrinutosti zbog primjene alternativnog tretmana, kreditna institucija treba da prestane sa njegovom primjenom i dostavi Centralnoj banci dokaz o tome.
31. Kreditna institucija treba da nastavi sa primjenom alternativnog tretmana samo kada je, u roku koji je odredila Centralna banka, na zadovoljavajući način odgovorila na značajnu zabrinutost i dostavila dokaz o tome.